

Dobryczyce, dnia 24 listopada 2025 roku

Zamawiający

Gmina Dobryczyce

Ul. Wolności 8, 97 – 505 Dobryczyce

Strona internetowa

prowadzonego postępowania

Dotyczy: Postępowania na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy Dobryczyce w okresie 24 miesięcy od dnia podpisania umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia 02.01.2026r.” Znak sprawy: ZP.271.1.12.2025.

Odpowiedzi na pytania i modyfikacja treści Specyfikacji Warunków Zamówienia

Działając na podstawie art. 135 i art. 137 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.) Zamawiający informuje, iż dokonuje modyfikacji treści SWZ w następującym zakresie:

Pytanie 1

W § 16 ust. 1 wzoru umowy Zamawiający wskazał, że:

“W związku z tym, że Umowa obejmuje usługi świadczone przez okres dłuższy niż 6 miesięcy, Zamawiający zgodnie z art. 439 ustawy Prawo zamówień publicznych wprowadza następujące postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją Umowy:

- 1) jako podstawę zmiany wynagrodzenia przyjmuje się zmiany ceny materiałów lub kosztów określone Wskaźnikiem Cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI)– ogłaszanym w Biuletynie Statystycznym GUS.*
- 2) zmiana wynagrodzenia następować będzie pod warunkiem osiągnięcia przez Wskaźnik CPI poziomu równego lub większego niż 1,05 lub równego lub mniejszego niż 0,95 w stosunku do Wskaźnika CPI ogłoszonego dla miesiąca i roku, w którym zawarto Umowę;*
- 3) w przypadku likwidacji Wskaźnika, o którym mowa w pkt 1 lub zmiany podmiotu, który urzędowo go ustala, zasady zmiany wynagrodzenia określone w Umowie stosuje się odpowiednio do wskaźnika i podmiotu, który zgodnie z odpowiednimi przepisami zastąpi dotychczasowy Wskaźnik lub podmiot;*
- 4) aby obliczyć zmiany Wskaźnika CPI dla okresu od dnia zawarcia Umowy do daty dokonywania waloryzacji należy przemnożyć przez siebie publikowane kolejne miesięczne wskaźniki z okresu od miesiąca podpisania umowy do miesiąca złożenie wniosku o zmianę ceny. Do obliczenia zmiany*

wynagrodzenia zostaną przyjęte Wskaźniki CPI otrzymane w wyniku podzielenia wskaźnika opublikowanego przez 100; Wskaźnik dla miesiąca i roku zawarcia Umowy przyjmuje się =100;

5) waloryzacja może nastąpić po upływie 6 miesięcy od dnia zawarcia Umowy i będzie dotyczyła usług, które będą realizowane po tym terminie. Waloryzacja polegać będzie na zmianie cen jednostkowych netto o zmianę wskaźnika CPI, o którym mowa w pkt 4, które to ceny jednostkowe będą następnie stosowane do ustalenia wynagrodzenia miesięcznego wykonawcy za usługi realizowane po dacie dokonania waloryzacji, z zastrzeżeniem pkt 6),

6) maksymalna wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzenia zmian wysokości wynagrodzenia, nie może przekraczać 5 % wartości wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 9 ust. 1 Umowy.

7) zmiana ceny jednostkowej netto (odpowiednio obniżenie lub podwyższenie) może nastąpić na wniosek strony o zmianę cen zawierającym uzasadnienie wraz z informacją z GUS uzasadniającą zmianę. Wykonawca pod rygorem odmowy dokonania zmiany wykaże i załączy do wniosku o wzrost cen dokumenty potwierdzające rzeczywiste poniesienie wzrostu cen i kosztów przez Wykonawcę na wykonanie zamówienia.

8) zmiana ceny jednostkowej netto (i tym samym odpowiednio wartości zamówienia) nastąpi na podstawie pisemnego aneksu do umowy, określającego nową cenę jednostkową netto. Do ceny netto doliczona zostanie obowiązująca stawka podatku VAT. Zmiana ceny będzie skuteczna i będzie miała zastosowanie wyłącznie do usług realizowanych po dniu sporządzenia aneksu do umowy.

9) wniosek o waloryzację może być złożony jednorazowo w okresie obowiązywania umowy.

2. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z niniejszym paragrafem, zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen towarów i usług konsumpcyjnych według wskaźnika, określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu, dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli przedmiotem Umowy o podwykonawstwo są usługi oraz okres obowiązywania takiej Umowy przekracza 6 miesięcy."

Tak uregulowana klauzula waloryzacyjna jest niezgodna z przepisami art. 439 ustawy pzp i dlatego wnoszę o zmodyfikowanie postanowień wzoru umowy tak, aby odpowiadała następującym warunkom:

1. wykonawca jest zobowiązany do wystąpienia pisemnego o wprowadzenie waloryzacji a Zamawiający jest zobowiązany do dokonania waloryzacji wynagrodzenia w przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w § 16 ust. 1 pkt 2 wzoru umowy;

2. początkowym terminem do ustalania zmiany ceny jest data odległa o równe 3 miesiące od daty zawarcia umowy;

3. wykonawca jest zobowiązany do składania wniosków o waloryzację wynagrodzenia w okresach miesięcznych, za każdym razem, gdy spełniony zostanie warunek ustanowiony w § 16 ust. 1 pkt 2 wzoru umowy. Zamawiający po otrzymaniu wniosku analizuje go i po akceptacji podnosi wartość wynagrodzenia. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione wskutek zmiany cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją umowy wraz z wnioskiem, o którym mowa powyżej składa oświadczenie o braku udziału podwykonawców w realizacji niniejszej umowy. W przypadku, gdy przy realizacji niniejszej umowy będą brali udział podwykonawcy, Wykonawca zobowiązany będzie do dokonania zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, o ile spełnione zostaną przesłanki, o których mowa w art. 439 ust. 5 ustawy. Wykonawca zobowiązany będzie do dokonania powyższej zmiany w terminie do 30 dni od dnia;

4. strona Umowy, która otrzyma wniosek o waloryzację wynagrodzenia zobowiązana będzie w ciągu 7 dni do udzielenia odpowiedzi czy wyraża zgodę na waloryzację, czy wymaga uzupełnienia wątpliwości, brak stanowiska Strony w terminie 7 dni Strony Umowy uznają za wyrażenie zgody na wnioskowane warunki waloryzacji opisane we wniosku waloryzacyjnym. W przypadku wystąpienia wątpliwości co do zakresu wniosku waloryzacyjnego w ciągu 7 dni od jego otrzymania Strona Umowy zobowiązana jest do wskazania jakich informacji jeszcze potrzebuje, aby uwzględnić wniosek lub wskazać wątpliwości, na które druga Strona Umowy musi odpowiedzieć w ciągu 7 dni od daty otrzymania pisma z tymi informacjami. Odmowa wyrażenia zgody na waloryzację wymaga szczegółowego uzasadnienia faktycznego na piśmie;

5. maksymalna wartość zmiany wynagrodzenia należnego wykonawcy na skutek waloryzacji to 20% wartości wynagrodzenia umownego brutto określonego w ofercie Wykonawcy;

6. waloryzacja wynagrodzenia obowiązywać będzie od daty złożenia wniosku, tj. aneks do umowy ustalający zmianę wynagrodzenia obowiązywał będzie Strony od daty złożenia wniosku waloryzacyjnego;

Zaproponowana przez Zamawiającego klauzula waloryzacyjna jest pozorna i niewystarczająco wrażliwa na dynamiczne zmiany rynkowe, co narusza obowiązek wynikający z art. 439 ustawy pzp. Zamawiający przyjął czas realizacji umowy na okres 24 miesięcy, a jak pokazuje doświadczenie życiowe – zmienność cen w ostatnim czasie powoduje, że trudno jest przewidzieć rozwój sytuacji na rynku za miesiąc czy kwartał, a co dopiero w perspektywie pół roku lub całego 24-miesięcznego okresu realizacji zamówienia. Brak realnej klauzuli waloryzacyjnej przerzuca nieproporcjonalne ryzyko na Wykonawcę.

Zwracamy uwagę, że istotą wprowadzenia regulacji art. 439 ustawy pzp, było zobowiązanie zamawiających do wprowadzenia realnej waloryzacji wynagrodzeń wykonawców. Wskazuje na to wprost uzasadnienie projektu ustawy, gdzie użyto pojęcia klauzuli waloryzacyjnej. Odwołując się do językowego rozumienia pojęcia "waloryzacja" należy stwierdzić, że jest to zwiększenie wartości

pieniężnej świadczenia, w celu utrzymania jego realnej wartości na niezmienionym poziomie. Słownik Języka Polskiego pod redakcją W. Doroszewskiego jako waloryzację definiuje: przeliczenie należności lub zobowiązań pieniężnych, ustalonych w danej jednostce monetarnej, na inną o stałej wartości, dostosowanie wysokości zobowiązań pieniężnych do zmienionej wartości pieniądza. Jak zatem trafnie zauważyła Izba w orzeczeniach z dnia 2 marca 2022 r., sygn. akt: KIO 440/22 oraz w Wyroku z dnia 5 stycznia 2022 roku, sygn. akt KIO 3600/21 celem klauzul waloryzacyjnych jest rzeczywiste i uczciwe utrzymanie równowagi ekonomicznej pomiędzy wykonawcą a zamawiającym. Innymi słowy chodzi o takie ustalenie zasad zwiększenia wynagrodzenia, aby na skutek tego, że realizacja umowy jest rozciągnięta w czasie, w możliwie jak największym stopniu zrekompensować wykonawcy zmniejszającą się wartość pieniądza, wskutek dokonywania odroczonego w czasie płatności. Tymczasem klauzula waloryzacyjna zawarta w §16 wzoru umowy nie jest klauzulą zapewniającą rzeczywiste i uczciwe utrzymanie równowagi ekonomicznej.

Powszechnie wiadome jest, że w ciągu ostatnich około 2 lat mamy do czynienia ze stałym, bardzo dynamicznym wzrostem cen materiałów, usług, jak też wynagrodzeń, co wynika z danych publikowanych na stronach Głównego Urzędu Statystycznego. Wprawdzie w ostatnim okresie notowany jest spadek inflacji, ale nadal mamy do czynienia ze wzrostem cen towarów i usług. Zgodnie z komunikatem, opublikowanym na stronie Głównego Urzędu Statystycznego - Szybki szacunek wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2025 r. <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/szybki-szacunek-wskaznika-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-sierpniu-2025-r-,21,34.html?pdf=1> ml

“Ceny towarów i usług konsumpcyjnych według szybkiego szacunku w sierpniu 2025 r. wzrosły o 2,8% (wskaźnik cen 102,8) w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, a w stosunku do poprzedniego miesiąca obniżyły się o 0,1% (wskaźnik cen 99,9).”

W dalszym ciągu obserwujemy zatem wzrost inflacji, który wraz ze stale zwiększającym się wzrostem wynagrodzeń powoduje, że szczególnie istotne jest w jaki sposób zamawiający przewidują w zawieranych umowach sposoby zwiększania wynagrodzenia i czy mechanizmy te dają gwarancję zrekompensowania wykonawcy wzrostu kosztów, jakie musi ponosić w związku z realizacją kontraktu.

Zgodnie z wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej z 2.03.2022 r. w sprawie o sygn. akt KIO 440/22 -klauzula waloryzacyjna ma zapewnić realne dostosowanie wynagrodzenia do zmian rynkowych, dlatego nie wystarczy formalne odhaczenie wymagań z ustawy, które w praktyce czynią waloryzację iluzoryczną, a z taką sytuacją mamy do czynienia przy ustaleniu w § 16 ust. 1 pkt 6 progu maksymalnej wartości zmiany wynagrodzenia na poziomie 5 % wartości wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 9 ust. 1 wzoru umowy.

Biorąc pod uwagę aktualny poziom inflacji oraz planowany okres realizacji zamówienia wynoszący 2 lata, jest wysoce prawdopodobne, że wzrost cen materiałów lub kosztów związanych z

wykonaniem tego zamówienia przekroczy 5% wartości łącznego wynagrodzenia wykonawcy na dzień zawarcia umowy, np. już po roku jej obowiązywania, co przy utrzymaniu ww. ograniczenia pozbawiłoby wykonawcę prawa do waloryzacji w kolejnych miesiącach wykonywania umowy, tym samym jest to niezgodne z art. 439 ust. 1 pzp.

Powyższe oraz wprowadzone przez Zamawiającego w ww. wzorze umowy ograniczenie, iż łączna wartość zmian wysokości wynagrodzenia wykonawcy, dokonanych na podstawie postanowień niniejszego paragrafu nie może być wyższa niż 5% wartości ceny wybranej oferty, narusza zasady współżycia społecznego, jak też sprzeciwia się właściwości stosunku prawnego. Z tego powodu wykonawca proponuje ustalenie maksymalnej wartości zmiany wynagrodzenia należnego wykonawcy na skutek waloryzacji na 20% wartości wynagrodzenia umownego brutto określonego w ofercie Wykonawcy, co będzie miało realne znaczenie dla równowagi ekonomicznej stron umowy.

Ponadto, Zamawiający w taki sposób ukształtował klauzulę waloryzacyjną, że nie wynika z jej treści obowiązek przeprowadzenia waloryzacji – a jedynie jak napisał Zamawiający: „może nastąpić” – zatem Zamawiający w tak podanej klauzuli przewiduje możliwość, ewentualność zmiany, podczas gdy z klauzuli waloryzacyjnej wynikać powinno, że w sytuacji zaistnienia przesłanek do zmiany wynagrodzenia – strony zobowiązane są do odpowiedniej zmiany wynagrodzenia umownego, zmiana ma charakter niejako automatyczny, bez względu na wolę stron.

Mając na uwadze, że Zamawiający wskazuje, że jedynie przewiduje wprowadzenie waloryzacji a nie konieczne w przypadku zaistnienia przesłanek wskazanych w § 16 wzoru umowy powoduje, że Zamawiający może uzależnić decyzję o ewentualnej akceptacji wniosku waloryzacyjnego od subiektywnej decyzji, co powoduje, że wdrożenie klauzuli waloryzacyjnej nacechowane jest subiektywizmem i jest zależne od woli drugiej strony i nie będzie skutkowało powstaniem roszczenia o zmianę umowy, nawet w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w §16 wzoru umowy, tylko z tego powodu, że Zamawiający stwierdzi, że z jakiegokolwiek powodu wniosek jest nieuzasadniony. Nie jest bowiem jasne ani to, jakie dokumenty wykonawca będzie musiał przedłożyć Zamawiającemu, ani to, według jakiego „klucza” następować będzie weryfikacja tych dokumentów, co stanowi całkowite wypaczenie idei klauzuli waloryzacyjnej, o której mowa w art. 439 ustawy pzp. Poza tym z klauzuli waloryzacyjnej nie wynika, że Zamawiający w przypadku zaistnienia przesłanki w postaci wzrostu/spadku wskaźnika o określony procentowo próg zobowiązany jest do waloryzacji wynagrodzenia. Dlatego Zamawiający ukształtował klauzulę waloryzacyjną w sposób sprzeczny z przepisem art. 439 ust. 1 Pzp i ratio legis całego przepisu art. 439 ustawy pzp z uwagi na to, że spełnienie przesłanek waloryzacji, które wskazane zostały w §16 wzoru umowy, nie będzie skutkować powstaniem roszczenia strony o zmianę umowy. Tymczasem zmiana wynagrodzenia w przypadku osiągnięcia przez Wskaźnik CPI poziomu wskazanego w § 16 ust. 1 pkt 2 wzoru umowy powinna

następować obowiązkowo a nie być zależna od woli drugiej strony, co do dokonania zmiany umowy, jak jest obecnie w dokumentacji Postępowania.

Ponadto, umieszczenie w § 16 ust. 1 pkt 9 wzoru umowy regulacji polegającej na tym, że wniosek o waloryzację może być złożony wyłącznie jeden raz w okresie obowiązywania umowy, jest zbyt rygorystyczne i sprzeczne z celem ustanowienia zasad waloryzacji. Waloryzacja ma zapewniać realne dostosowanie wynagrodzenia do zmian rynkowych. Jednorazowy wniosek, bez możliwości reagowania na narastający wzrost cen w kolejnych kwartałach, nie spełnia tego wymogu, czyniąc klauzulę waloryzacyjną pozorną. Przy zawarciu umowy na 24 miesiące, waloryzacja jednokrotna (możliwa po 6 miesiącach) powoduje, że cały mechanizm zostaje zablokowany na pozostałe 18 miesięcy. Wyczerpanie możliwości waloryzacji na początku realizacji zamówienia, pomimo dalszego wzrostu kosztów, w sposób oczywisty narusza zasadę zachowania ekwiwalentności świadczeń.

Z uwagi na aktualną sytuację gospodarczą, ustalona w § 16 ust. 1 pkt 5 wzoru umowy częstotliwość waloryzacji, tj. po 6 miesiącach, przy zastrzeżeniu, że umowa trwać ma 24 miesiące, nie zapewnia realizacji celu jaki ma spełniać prawidłowo ustalona klauzula waloryzacyjna. Wykonawca wnioskuje także, aby waloryzacja miała charakter niejako automatyczny, tj. stawki za realizację usług były kwartalnie aktualizowane zgodnie ze zmianą ceny materiału lub kosztu lub wzrostu wskaźnika z § 16 ust. 1 pkt 2, co tym samym z automatu uprawnia Strony do waloryzacji wynagrodzenia tyle razy, ile razy wskaźnik przekroczy ustaloną wartość.

Ponadto zgodnie z utrwaloną i ugruntowaną linią orzecniczą KIO: postanowienia o waloryzacji powinny uwzględniać realia rynkowe - zasady waloryzacji, w tym jej maksymalny pułap, muszą być adekwatne do aktualnej i prognozowanej sytuacji na rynku, waloryzacja działa w interesie obu stron – prawidłowo skonstruowana klauzula waloryzacyjna działa też na korzyść Zamawiającego, bo pozwala uniknąć uwzględniania przez wykonawców w cenę ofertową ryzyka wzrostu kosztów, które niekoniecznie muszą się zmaterializować. Ponadto prawidłowy mechanizm zmiany wynagrodzenia powinien uwzględniać narastający wzrost cen - oparcie zmiany wynagrodzenia na średniej arytmetycznej wskaźników z ostatnich 12 miesięcy jest sprzeczne z ideą wskaźnikowej waloryzacji i zaniża jej realną wartość. Nie można także zapominać o tym, że waloryzacja ma chronić nie tylko przed nadzwyczajnym, nieprzewidywalnym wzrostem cen.

Mając powyższe na uwadze, proponowana zmiana § 16 wzoru umowy ma swoje uzasadnienie wynikające z faktu, że celem wprowadzenia do ustawy pzp art. 439, tj. klauzuli waloryzacyjnej, działanie Zamawiającego musi uwzględniać nie tylko jego interes gospodarczy, ale także realizować cel, jakiemu służy wprowadzenie klauzul waloryzacyjnych do kontraktu. Zamawiający w każdym przypadku powinien więc wziąć pod uwagę znane mu (w momencie przygotowania postępowania) warunki rynkowe, które obecnie są bardzo niestabilne. W tych warunkach, mając na uwadze choćby poziomy inflacji i 24 miesięczny okres realizacji zamówienia, wnosimy o zmianę postanowień tak jak to wskazano

powyżej, na takie które spowodują możliwość działania mechanizmu waloryzacji w sposób zgodny z art. 439 ustawy pzp.

Z tych powodów Zamawiający dokonał naruszenia wskazanych powyżej przepisów i ukształtował klauzulę waloryzacyjną w sposób uniemożliwiający dokonanie prawidłowej i zgodnej z celem przepisów ustawy pzp zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy w sytuacji zmiany cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia w przypadku, gdy umowa w sprawie zamówienia publicznego, której przedmiotem są usługi, została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy. Ponadto Zamawiający ukształtował warunki zamówienia w sposób, który narusza równowagę stron umowy, nie zapewnia ekwiwalentności świadczeń stron umowy i przerzuca na wykonawcę ryzyka związane, ze zmianą kosztów wykonania przedmiotu zamówienia w sposób sprzeczny z regulacją ustawy pzp. Tak sformułowana klauzula prowadzi do obejścia przepisów prawa i czyni klauzulę waloryzacyjną pozorną.

Konieczność stosowania realnych, gwarantujących realizację obowiązku Zamawiającego wynikającego z art. 439 ustawy Pzp klauzul waloryzacyjnych, potwierdza także orzecznictwo KIO. Wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 05.01.2022 w sprawie KIO 3600/21 Izba „nakazała Zamawiającemu obniżenie poziomu średniej arytmetycznej ogłaszanych przez Główny Urząd Statystyczny miesięcznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych uprawniającej strony do żądania zmiany wynagrodzenia oraz podwyższenie maksymalnej wartości zmiany wynagrodzenia wykonawcy w takim zakresie, który pozwoli na zachowanie ekwiwalentności świadczeń obu stron umowy w okresie jej realizacji. Za okoliczność notoryjną uznano, że choć aktualnie notowana inflacja jest na poziomie najwyższym od ponad 20 lat, nie można wykluczyć, że nie ulegnie dalszemu zwiększeniu, a tym bardziej nie wiadomo, jak się będzie kształtowała za rok czy za dwa, trzy, cztery czy pięć lat. W tych okolicznościach Izba stwierdziła, że zarzuty odwołania są zasadne. (...) Jak trafnie wskazuje się w doktrynie, stosowanie klauzul waloryzacyjnych w umowie w sprawie zamówienia publicznego pozwala na zachowanie równowagi ekonomicznej stron umowy w stosunku do stanu na dzień złożenia oferty przez wykonawcę, minimalizując ryzyko pokrzywdzenia obu stron umowy na skutek zmiany siły nabywczej pieniądza w okresie realizacji zamówienia. Klauzule te zapewniają bowiem konieczną elastyczność w kształtowaniu kosztów związanych z realizacją zamówienia w dłuższym okresie, umożliwiając jednocześnie bieżące dostosowanie stosunku zobowiązaniowego łączącego zamawiającego z wykonawcą do zmiany okoliczności. Obligatoryjne stosowanie klauzul waloryzacyjnych w umowach zawieranych na okres dłuższy niż 6 miesięcy zdejmuje z wykonawcy ciężar zadeklarowania w ofercie niezmiennej ceny, co prowadziło do jednostronnego obciążenia wykonawcy ryzykiem późniejszej zmiany stosunków gospodarczych. Waloryzacja wynagrodzenia wykonawcy jest również korzystna dla zamawiających, gdyż umożliwia ponoszenie przez nich rzeczywistych kosztów wykonania zamówienia, bez wliczania ryzyka ich wzrostu już w cenę oferty. Wreszcie wskazuje się, że

stosowanie klauzul waloryzacyjnych zapobiega również powstawaniu sytuacji, kiedy wykonanie zamówienia przestaje być opłacalne, a tym samym sprzyja trwałości stosunku umownego, co niewątpliwie jest korzystne dla obu stron umowy [por. M. Jaworska, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, komentarz do art. 439, Warszawa 2021 oraz A. Matusiak, Waloryzacja umów, Zamówienia Publiczne. Doradca. 2021, nr 9]. Dodatkowo, jak słusznie zwrócił na to uwagę Urząd Zamówień Publicznych, klauzule waloryzacyjne zyskują na znaczeniu zwłaszcza w aktualnej sytuacji gospodarczej, w której obserwujemy m.in. znaczny wzrost cen materiałów i robót budowlanych, braki kadrowe i sprzętowe, wstrzymanie dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu czy też w realizacji usług transportowych. Wskazane przykładowo czynniki zewnętrzne wywierają wpływ na opłacalność realizowanego zamówienia i mogą znacząco ograniczać płynność przedsiębiorstw, stąd niezmiennie istotne dla uczestników rynku zamówień publicznych jest prawidłowe kształtowanie oraz stosowanie waloryzacji umownej. Klauzula waloryzacyjna sformułowana w sposób precyzyjny, z poszanowaniem interesów stron kontraktu publicznego, pozwoli ochronić interesy finansowe Wykonawcy, zaś Zamawiającemu zapewni należyta, terminową i bezpieczną realizację zamówienia publicznego. Uregulowania zawarte w art. 439 ust. 1 i 2 ustawy pzp mają charakter bezwzględnie obowiązujący, a zatem stanowią ustawowe ograniczenie swobody umów zawieranych w sprawie zamówień publicznych, które obligatoryjnie muszą zawierać klauzule waloryzacyjne. Jednocześnie, biorąc pod uwagę, że za kształtowanie postanowień tych umów odpowiedzialny jest zamawiający, który ma obowiązek przestrzegać zasady proporcjonalności, uzasadniony jest wniosek, że do natury stosunku zobowiązaniowego zawieranego w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego należy zachowanie ekwiwalentności świadczeń na poziomie zbliżonym do ustalonego w wyniku wyboru najkorzystniejszej oferty. Skoro prawidłowo skonstruowana klauzula waloryzacyjna powinna służyć równomiernemu rozłożeniu ryzyka kontraktowego i być adekwatna do aktualnej sytuacji rynkowej, należy uznać, że Zamawiający zarówno za wysoko określił próg zmiany wskaźnika inflacji warunkującego uprawnienie do waloryzacji, jak i zbyt nisko określił maksymalną granicę zmiany wynagrodzenia wykonawcy". Zgadzając się z argumentacją Izby wyrażoną w zacytowanym orzeczeniu jednocześnie należy wskazać, że okoliczności wynikające z niemożliwej do przewidzenia w dalszym rozwoju sytuacji geopolitycznej, która bezpośrednio ma przełożenie na ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, potwierdzają zasadność wprowadzenia odmiennej niż ta, która jest w § 16 wzoru umowy regulacji pozwalającej na waloryzację wynagrodzenia w oparciu o zawnioskowaną zmianę postanowień SWZ. Skoro, bowiem prawidłowo skonstruowana klauzula waloryzacyjna powinna służyć równomiernemu rozłożeniu ryzyka kontraktowego i być adekwatna do aktualnej sytuacji rynkowej, to stanowisko zawarte w pytaniu nr 1 w tym zakresie jest w pełni uzasadnione.

Odpowiedź na pytanie nr 1

Zamawiający nie wyraża zgody na modyfikację postanowień § 16 ust. 1 wzoru umowy w zakresie proponowanym przez Wykonawcę. Obowiązujące brzmienie klauzuli waloryzacyjnej jest w pełni zgodne z wymogami ustawy z dnia 11 września 2019 r. ustawy Pzp, a w szczególności z art. 439 tej ustawy i adekwatne do aktualnej sytuacji rynkowej oraz równomiernie rozkłada ryzyko kontraktowe pomiędzy Zamawiającego a Wykonawcę.

Proponowana przez Wykonawcę klauzula waloryzacyjna z maksymalnym limitem 20% wartości wynagrodzenia brutto stanowiłaby przerzucenie znacznej części ryzyka gospodarczego na Zamawiającego. Wykonawcy, przygotowując swoje oferty, kalkulują w cenie wynagrodzenia element ryzyka wzrostu kosztów w związku z okresem obowiązywania umowy. Proponowana przez Wykonawcę zmiana mechanizmu waloryzacji, oparta na zmianach wskaźnika CPI po każdym miesiącu, bez ustalonego progu (art. 16 ust. 1 pkt 2 obecnego wzoru umowy przewiduje próg 1,05 lub 0,95), prowadziłaby do sytuacji, w której liczba wniosków waloryzacyjnych byłaby nieprzewidywalna. Postanowienie § 16 ust. 1 pkt 9 wzoru umowy, pozwalające na złożenie jednego wniosku o waloryzację w okresie obowiązywania umowy, jest rozwiązaniem celowym i uzasadnionym, jak również pozwala na wczesne dostosowanie się do zmian rynkowych (waloryzacja możliwa po 6 miesiącach, zaś umowa trwa 24 miesiące, co daje Wykonawcy 18 miesięcy na korzystanie z wyższego wynagrodzenia).

Wprawdzie ostatnie lata charakteryzowały się wzrostem inflacji, należy zauważyć, że obecny poziom inflacji wynosi około 2,8% r/r (dane z sierpnia 2025 r., na które powołuje się sam Wykonawca). Powyższe wskazuje, iż trend inflacyjny wykazuje stabilizację w stosunku do poprzednich lat, tym samym Wykonawcy, składając oferty, powinni brać pod uwagę aktualną sytuację rynkową i dostosować swoje ceny ofertowe.

Pytanie 2

Zamawiający w § 13 w ust. 1 pkt 6, 7 i 12 oraz w ust. 2 wzoru umowy wskazał:

“1. Zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej Umowy, chyba że zmiana niniejszej umowy będzie dotyczyła okoliczności wskazanych, w oparciu o art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, poniżej:

(...)

6) zmiany terminów wykonywania przez Wykonawcę poszczególnych usług wskazanych w niniejszej umowie (skrócenie, wydłużenie, przesunięcie), w szczególności jeżeli zmiany te są konieczne do zagwarantowania właścicielom nieruchomości świadczenia usług objętych niniejszą umową w sposób nieprzerwany;

7) zmian w zakresie frakcji lub częstotliwości lub sposobu odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości, w szczególności w związku ze zmianą prawa miejscowego, zmiany, o których mowa w zdaniu poprzednim mogą zostać wprowadzone także w sytuacji, gdy ich wprowadzenie zwiększy

efektywność selektywnej zbiórki odpadów lub ułatwi logistykę procesu odbierania odpadów zmniejszając jego koszty po stronie Zamawiającego, jak również w sytuacji, gdy jest konsekwencją decyzji wydanej w trybie art. 6o ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;

(...)

12) zmiany w zakresie obowiązków Wykonawcy dotyczących prowadzenia dokumentacji, raportowania oraz kontroli (również w odniesieniu do terminu realizacji tych obowiązków), jeżeli zmiana pozwala na usprawnienie realizacji niniejszej umowy, obniżenie kosztów świadczenia usługi lub podwyższenie standardu ich świadczenia,

(...)

2. W związku z wskazanymi w ust. 1 okolicznościami dopuszczalne jest zmniejszenie lub zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy oraz zmiany terminów realizacji umowy.”

Proszę o wyjaśnienie czy możliwość zmiany postanowień wskazanych powyżej, tj. § 13 ust. 1 pkt 6, 7 i 12 oraz ust. 2 wzoru umowy wymaga uprzedniej zgody na jej wprowadzenie ze strony Wykonawcy oraz jaki jest limit możliwych zmian?

Zgodnie z art. 433 pkt 4 ustawy pzp projektowane postanowienia umowy nie mogą przewidywać: “4) możliwości ograniczenia zakresu zamówienia przez zamawiającego bez wskazania minimalnej wartości lub wielkości świadczenia stron.” Wobec braku wskazania limitu możliwości wprowadzonych zmian konieczne jest doprecyzowanie treści §13 ust. 1 pkt 6, 7 i 12 oraz ust. 2 wzoru umowy w taki sposób, aby jego treść przestała być niezgodna z art. 433 ustawy pzp.

Odpowiedź na pytanie nr 2

W odpowiedzi na powyższe pytanie Zamawiający wyjaśnia, iż zgodnie z § 13 ust. 5 projektu umowy wszelkie zmiany do niniejszej Umowy wymagają pisemnego aneksu podpisanego przez Strony pod rygorem nieważności. W chwili obecnej brak jest możliwości przewidzenia górnego limitu zmian jakie mogą wynikać z wystąpienia wskazanych wyżej zmian.

Ponadto Zamawiający informuje, iż spełnione zostały wymogi art. 433 pkt 4) ustawy Pzp. W § 9 ust. 3 projektowanych postanowień umownych stanowiących załącznik nr 6 do SWZ wskazano , iż ceny jednostkowe netto wskazane w ust. 2 są stałe w okresie obowiązywania umowy, z zastrzeżeniem § 16. Minimalna wartość zobowiązania Zamawiającego wobec Wykonawcy w związku z realizacją niniejszej umowy stanowi 30% szacunkowej wartości wynagrodzenia określonego w ust. 1.

Pytanie 3

W dokumencie SWZ pkt 8 ppkt.6 zamawiający zapisał:

6) Jako załączniki do raportu miesięcznego, o którym mowa w pkt 8ppkt 1) Wykonawca załączy karty przekazania odpadów uwzględniające datę, kod, rodzaj, wagę przekazanych odpadów komunalnych. Karty przekazania odpadów, o których mowa w zdaniu poprzednim muszą jednoznacznie stwierdzać, że odpady pochodzą z terenu Gminy Dobryszyce.

Czy Zamawiający dopuszcza przesyłanie kart KPOK oraz KPO w formie elektronicznej?

Odpowiedź na pytanie nr 3

Zamawiający dopuszcza przesyłanie kart KPOK oraz KPO w formie elektronicznej

Jednocześnie Zamawiający informuje, iż działając na podstawie art. 137 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.) dokonuje modyfikacji treści SWZ w następującym zakresie:

1) W rozdziale 8 Podstawy wykluczenia obligatoryjne (art. 108 Pzp) w pkt 8.1. ppkt 3) istniejący zapis ulega zmianie i przyjmuje treść:

„3) nie są objęci zakazem art. 5k ust. 1 ROZPORZĄDZENIA RADY (UE) 2022/576 z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie zmienionego 23 października 2025 r. rozporządzeniem Rady (UE) 2025/2033,

2) W rozdziale 8 Podstawy wykluczenia obligatoryjne (art. 108 Pzp) w pkt 8.8. istniejący zapis ulega zmianie i przyjmuje treść:

„8.8. Zamawiający wykluczy także z postępowania wykonawców zgodnie z art. 5k rozporządzenia 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie.

Na mocy art. 1 pkt 23 rozporządzenia Rady (UE) 2022/576 z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. Urz. UE nr L 111 z 8.4.2022, str. 1) oraz zastosowanie mają dodane przepisy art. 5k w brzmieniu nadanym rozporządzeniem 2022/576 oraz 2025/2033:

1. Zakazuje się udzielania lub dalszego wykonywania wszelkich zamówień publicznych lub koncesji objętych zakresem dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, a także zakresem art. 10 ust. 1 i 3, art. 10 ust. 6 lit. a)-e), art. 10 ust. 8, 9 i 10, art. 11, 12, 13 i 14 dyrektywy 2014/23/UE, art. 7 lit. a)-d), art. 8, art. 10 lit. b)-f) i lit. h)-j) dyrektywy 2014/24/UE, art. 18, art. 21 lit. b)-e) i lit. g)-i), art. 29 i 30 dyrektywy 2014/25/UE oraz art. 13 lit. a)-d), lit. f)-h) i lit. j) dyrektywy 2009/81/WE na rzecz lub z udziałem:
a) obywateli rosyjskich, osób fizycznych zamieszkałych w Rosji lub osób prawnych, podmiotów lub organów z siedzibą w Rosji;

b)osób prawnych, podmiotów lub organów, do których prawa własności bezpośrednio lub pośrednio w ponad 50 % należą do osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu; lub;

c)osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów działających w imieniu lub pod kierunkiem osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu, o których mowa w lit. a) lub b) niniejszego ustępu, w tym podwykonawców, dostawców lub podmiotów, na których zdolności polega się w rozumieniu dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, w przypadku gdy przypada na nich ponad 10 % wartości zamówienia.”

3) Załącznik nr 3B - Oświadczenia wykonawcy/wykonawcy wspólnie ubiegającego się o udzielenie zamówienia dotyczące przesłanek wykluczenia z art. 5k rozporządzenia 833/2014 - przyjmuje brzmienie zgodne z załącznikiem do niniejszego pisma.

4) Załącznik nr 3C - Oświadczenia udostępniającego zasoby dotyczące przesłanek wykluczenia z art. 5k rozporządzenia 833/2014- przyjmuje brzmienie zgodne z załącznikiem do niniejszego pisma.

Niniejsza Modyfikacja treści SWZ zostaje dołączona do Specyfikacji Warunków Zamówienia i stanowi jej integralną część. Pozostała treść SWZ nie ulega zmianie. Termin składania ofert nie ulega zmianie.

Z up. Wójta Gminy
Dominika Mielczarek
Zastępca Wójta